

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№3

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB®
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 935 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 11-martda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Viktorovna, Candidate of Economic Sciences (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 28-fevraldagi
333/5-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Improving the efficiency of investment activity in oil and gas enterprises.....	24
Raxmatova M.G., G'ofurov Sh.N.	
Organization of control and evaluation of effectiveness in international companies.....	30
Nasimov Bakhtiyor Vasiyevich	
Xalqaro standartlarning korxona eksportini oshishidagi ahamiyati.....	35
Sobitov Diyor Abbralxonovich	
Erkin iqtisodiy zonalar boshqaruvining tashkiliy tuzilmasini takomillashtirish yo'llari	40
Ataismatov Iqboljon Zumratjonovich	
Xorazm viloyatida turizm infratuzilmasini innovatsion rivojlantirish ko'rsatkichlarini ekonometrik modellash va prognozlashtirishning ba'zi masalalari	46
Jumaniyazova Ro'za Quvondiq qizi	
Tijorat banklarining moliyaviy barqarorligini mustahkamlash	60
Rasulov Muxammad Bobur Fazliddin o'g'li	
Economic analysis of investment activity of enterprises.....	66
Shermatov Akhror Abduhakimovich	
Kichik biznesni rivojlantirishda innovatsion faoliyatni moliyalashtirish yo'nalishlari	72
Z. Rahimova	
Влияние углеродного следа на экологическую устойчивость узбекистана	76
Саттарова Барно Шухратовна	
Moliya bozori dastaklari orqali xorijiy investitsiyalarni jalb etish modellarining uslubiy asoslari	84
Ibragimov G'anjion G'ayratovich	
Maqdsadli tushumlarning audit obyekti sifatidagi tasnifi va tavsifi.....	90
Ne'matov Oybek Ismatullayevich, Qambarov Abduazizbek	
Bank majburiyatlari tushunchasi, uning mazmuni va mohiyati	96
Muminova Parvina Ilhom qizi	
Sanoat korxonalariga berilayotgan soliq imtiyozlari ma'murchiligini ta'minlash borasida amalga oshirilayotgan ishlar samaradorligi.....	100
Turabov Ulug'bek Olimjonovich	
Tur operatorlari va sayohat agentliklarida xarajatlar va foyda tahlili va uning turlari	106
Taniyev Ahmadjon Bahromovich	
O'zbekistonda kredit bozorini rivojlantirish istiqbollari.....	113
Salimov Burxon Abubakirovich	
Social media marketing as a key strategy in modern business.....	125
Najimova Bakhtigul Abdilkasim qizi	
O'zbekistonda yashil mahsulotlar eksportini rivojlantirish orqali barqaror iqtisodiy o'sish va xalqaro integratsiyani ta'minlash.....	129
Radjabov Bunyod Abduxalilovich	
Оценка и управление рисками в проектах строительства энергетических объектов	136
Махматкулов Жамшед Бахтиёрович	
Iqtisodiyotda ko'chmas mulk bozori hamda uning xususiyatlari	140
Ibragimov Qobil To'xtamishovich, Raimkulov Sherali O'rozdavlatovich, G'ffarov Husayn Aliyor o'g'li, Ismoilov Davronjon Ilxomjon o'g'li, Tashpulatova Shaxnoza Tursunpulatovna	
Ekologik turizmning ijtimoiy-iqtisodiy ta'siri va uni rivojlantirish istiqbollari (Jizzax viloyati misolida)	144
Isomiddinov Sherzod Sirojiddin o'g'li	
Ways to improve personnel policy in improving the quality of financial services provided by financial institutions.....	148
Ergashev Umidjon Ibragimovich	
Qo'shilgan qiymat solig'ining budjet daromadlarini shakllantirishdagi ahamiyati	152
Djabbarov Anvar Muxammadsaliyevich	

Tadbirkorlik subyektlarining barqarorlik reytingini aniqlash va ulardan samarali foydalanish yo'llari	157
Abdullayev Zafarbek Safibullayevich	
Tovar-moddiy zaxiralar auditini tashkil qilish masalalari	164
Turmanqulov Norpo'lat Sa'dullayevich, Botirov Lazizbek Botirovich	
O'zbekiston tijorat banklari faoliyatida aktivlar daromadlilikini oshirish masalalari.....	168
Saxibjonov Muzaffar Salijonovich	
Organization of control and evaluation of effectiveness in international companies.....	174
Nasimov Bakhtiyor Vasiyevich	
Strategic growth of global companies in contemporary environments.....	179
Djurabaev Otabek Djurabayevich	
Directions for management of the tax system.....	184
Sharokhmatov Abdurakhim Abdulamitovich	
Davlat korxonalarida moliyaviy samaradorlik va uni boshqarish tizimini takomillashtirish yo'nalishlari.....	188
Qarshiyev Nodirbek Olim o'g'li	
Проблемы, модели и методы оптимизации управления товарными запасами	193
Бабаджанов Шопулат Шомашрабович	
Literature review: the significance of digitization to management credit activity of commercial banks	200
Jo'rayev Eldor Berdibekovich	
O'zbekiston Respublikasining davlat budjeti.....	205
Ajibaeva Raiya Maxsudovna	
Yashil iqtisodiyot kontsepsiyasining shakillanishi, taraqqiyot bosqichlari va uning dolzarbligi.....	212
Kodirov Javlonbek Nematullayevich	
Bank plastik kartalari orqali masofaviy xizmatlarni takomillashtirish.....	219
Abdullayeva Dildora Qudratovna, Abdullayev Baxodirjon Valijon o'g'li, Almuratova Nurlio'lmasoy Naim qizi	
O'zbekistonda iqtisodiy o'sishni ekonometrik modellashtirish	223
Shamsiyeva Feruza Muratxodjayevna	
Mahalla faoliyati ijtimoiy-iqtisodiy ko'rsatkichlarini tahlil qilishning nazariy asoslari.....	232
Aliqulov Ravshan Shodiyor o'g'li	
O'zbekistonda lizing bozori tahlili.....	237
Boyev Bekzodjon Jo'raqul o'g'li, Shavkatov Behruz Rustam o'g'li	
Chakana savdoni rivojlantirishning mintaqaviy xususiyatlari	241
Ismoilov Shohjahon O'tkir o'g'li	
O'zbekistonda tibbiy xizmatlarning rivojlanish tendensiyalari, tarkibiy tuzilish tasnifi va marketing segmentlari	244
Axmedov Zafarjon A'zamovich	
Мировой опыт и перспективы развития свободно экономических зон в Республике Узбекистан.....	250
Кадилова Истора Кадилова	
Перспективы реформирования налоговой системы Республики Узбекистан в условиях глобализации.....	254
Буранова Лола Вахобовна, Садиков Искандар Гайратович	
O'zbekiston 2030 strategiyasi – islohotlar tizimligida ipoteka kreditining dolzarbligi.....	263
A'zamxo'jayeva Nihola	
O'zbekistonda sug'urta mexanizmlarini rivojlantirish istiqbollari	267
Shoraximova Zilola Nosirdjanovna	
Biologiya va tibbiyotda matematik statistika	271
Voxidov Alikul Melitosheich	
Viloyatda chorvachilik mahsulotlarini o'tgan yilga nisbatan o'zgarishi.....	283
Azimov Allaberd O'rinovich, Begaliyeva Madina Abdusamatovna	
Servis korxonalarida mobil ilovalar yordamida interaktiv xizmatlar yaratish	289
Ne'matov Nizom Ismatullayevich	
Oziq-ovqat ta'minot zanjiri tushunchasi va uning zamonaviy tendensiyalari.....	293
Nazarova A.N	

Влияние искусственного интеллекта при разработке стратегических программ на экономическое развитие страны.....	300
Каримова Нуржахон Олим кизи	
Kichik va o'rta biznesda moliyaviy menejment: muammolar va yechimlar	306
Saidvaliyeva Nigora Ziyodillayevna	
Теоретико-правовая характеристика экономических отношений	313
Фарход Махмудович Тиркашев, Исломжон Жамshedович Жамshedов	
Cash flow reporting in Uzbekistan: national accounting standards and international standards application	318
Ochilov Ilyos Keldiyorovich	
Tadbirkorlik salohiyatini rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari va takomillashtirish mexanizmlari	324
Baxtiyor Xabibullayev Abdulvoxid o'g'li	
Получение долгосрочного кредита и определение его размера для привлечения лизинга	330
Латипова Шахноза Махмудовна	
Ko'chmas mulk solig'ining ko'chmas mulk bozori tendensiyalariga ta'siri	335
To'lakov Ulug'bek Toshmamatovich	
Rivojlangan mamlakatlarning davlat qarzi va uni boshqarishdagi tajribasini tahlil qilishga ilmiy yondashuv	343
Suyunov Dilmurod Xolmuradovich, Abdurahmonova Feruzabonu	
Эффективный инновационный менеджмент в системе здравоохранения Республики Узбекистан.....	353
Абдурахманов З.М.	
Islom moliyasining O'zbekistondagi o'rni va O'zbekiston Respublikasining islomiy tashkilotlar va banklar bilan aloqasi	356
Otajonova Charosxon Polvonquli qizi, Elboyev Otajon Polvonquliyevich	
Tadbirkorlik subyektlarida innovatsion faoliyatni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari	361
Oxunjonova Madina Isoqjonovna	
Основные задачи обеспечения цифровой информационной безопасности в образовательном процессе	365
Иzzатилла Пулатов Кудратиллаевич	
Tijorat banklarida komplaens nazoratni takomillashtirish.....	373
Muminova Marguba Mamirkulovna	
Kichik biznes uchun soliq imtiyozlari va ularning samaradorligi.....	378
Sarvar Ochilov	
Xalqaro moliyaviy tashkilotlarning davlat iqtisodiy rivojlanishidagi o'rni	387
Raxmonova Dildora Ergash qizi	
O'zbekiston Respublikasida kreditning iqtisodiyotni rivojlantirishdagi o'rni	395
Eshqobulova Charos O'roq qizi	
Mintaqa sanoat korxonalari investitsiya jarayonlari rivojlanish tendensiyasining statistik tahlili.....	399
Quvatova Gulzoda Faxriddin qizi	
Natijalarga yo'naltirilgan budjetlashtirish samarali budjet menejmentining omili sifatida	403
N. Sheraliev	
O'zbekistonda kichik biznesning rivojlanish tendensiyalari va istiqbollari	408
Salayev Jasurbek Komilovich	
Features and prospects for the development of digital marketing in Uzbekistan	414
Musayeva Shoirazimovna	
Анализ динамики импорта узбекистана в 2017–2024 годах с учетом индекса сложности продукции (PCI)	418
Жабборов Нодира Холмурод кизи	
O'zbekistonning kredit riskini baholash: iqtisodiy barqarorlik va xavf omillari tahlili	422
Hakimov Hakimjon Abdullo o'g'li	
Investitsion jozibadorlikni oshirish – korxonalarning raqobatbardoshligini oshirishning muhim shartidir	426
Karimova Dilafroz Sadirdin qizi	

Sanoat korxonalarida innovatsion faollikni oshirish omillari.....	431
Qo'ziyev Shodiyor Qilichboy o'g'li, Xakimov Javohir Hamza o'g'li, Turganbaev Nursultan Bayram o'g'li, Masharipov Rasulbek Jo'rabekovich, Xasanov Ruslan Raxmatovich, Nurullayev Jasurbek Davronbekovich	
Теоретические основы формирования понятия «финансовая стабильность».....	437
Алиева Сусанна Сейрановна	
Developing the labor market and strategies for reducing unemployment.....	442
Tojiyeva Muhabbatxon Mansurjon qizi, Elmurodov Mukhammadkodir Nurmuhammad	
Iqlim o'zgarishi sharoitida raqamli texnologiyalar orqali qishloq xo'jaligida samaradorlikni oshirish yo'llari.....	450
Fayziyev Oybek Raximovich, Ochilov Ilhom Sayitqulovich, Sayfullayeva Ruxshona Farrux qizi	
To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarning sanoatni rivojlantirishdagi roli.....	458
Samijonov Musobek G'ayratjon o'g'li	
Ishlab chiqarish korxonalarida risklarni boshqarishning asosiy yo'nalishlari va rivojlanish istiqbollari.....	466
Muxitdinov Shuhrat Ziyaviddinovich	
Ovqatlanish xizmatlarini rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlaridan foydalanish va samaradorligini oshirishning asosiy yo'nalishlari.....	470
Ravshanov Zaxiriddin Ibragimovich	
Ta'lim jarayonida sun'iy intellektdan foydalanishning ahamiyati.....	477
Safayeva Dilafuz Ruzmatovna, Karimov Abrorjon Shavkat o'g'li	
Oliy ta'lim muassasalarini xarajatlarini rejalashtirish va moliyalashtirish: amaldagi holat tahlili.....	482
Bauyetdinov M.J., Medetbayeva D.T	
Tijorat banklarida foiz risklarini baholash va boshqarish.....	487
Karimov Mardon Akram o'g'li	
Zamonaviy sharoitda bank innovatsiyalaridan foydalanishning istiqbolli yo'nalishlari.....	494
Xodjimamedov Akmal Ashurovich	
A local perspective on sustainable supply chain management in Uzbekistan.....	501
Oybek Rafukjonkhajiev	
Raqamli texnologiyalar orqali sug'urta kompaniyalar marketing faoliyatini takomillashtirish.....	505
Rashidova Dildora Rasul qizi	
O'zbekistonning strategik rivojlanish davrida investitsiyalarning o'rni.....	511
Akbaraliyeva Aziza Maxmadali qizi	
O'zbekiston media bozori: rivojlanishi va afzalliklari.....	516
Qodirov Obidjon Olim o'g'li	
Порядок учета скидок в бухгалтерском учете на основе МСФО.....	520
Камолова Феруза Кахрамоновна	
Tijorat banklari transformatsiyasini amalga oshirishda qimmatli qog'ozlar bozorida foydalanishning xorijiy tajribasi.....	525
Bobur Abrorovich Yusupov	
Neft va gaz sanoati korxonalari resurslardan samarali foydalanishning xorijiy tajribalari tahlili.....	533
Sonayev Sanjar Nurmatovich	
Оценка социально-экономического воздействия железнодорожных проектов.....	539
Хужаяров Бекзод Баходир угли	
Rivojlanayotgan mamlakatlarda islom mikromoliyalashning innovatsion mexanizmlari va xalqaro tajriba.....	544
Sharipova Maxliyoixon Baxtiyor qizi	
Iqtisodiy samaradorlik tushunchasining ilmiy- nazariy tahlili.....	548
Ibragimov Zukhriddin Sayfutdinovich	
Ipoteka kreditlarini moliyalashtirishda banklarning o'rni va istiqbollari.....	552
Muhitdinov Ulug'bek Diyorovich	
Mintaqaviy mehnat bozorini shakllanishining shart-sharoitlari, omillari, o'ziga xos xususiyatlari va prinsiplari.....	556
Amonov Navro'zxon Saloxiddin o'g'li	
Development of digital marketing for sustainable tourism development in Uzbekistan.....	560
Nasibabonu Abdurakhmonovna Akramova	

Kichik biznes subyektlarining raqobatbardoshligini oshirishga qaratilgan innovatsion yondashuvlar	565
Ibragimov Ulmas	
Tijorat banklarining moliyaviy xavfsizligini ta'minlashning dolzarb masalalari	569
Akbarov Behzodxon Ulug'bek o'g'li	
Amerika qo'shma shtatlarida federal zaxira tizimi tomonidan amalga oshirilgan noan'anaviy pul-kredit siyosati	574
Djumonov Dilshod Safaroliyevich	
Intellectual mulkning ishlab chiqarishdagi ahamiyati	581
Farhod Mahmudovich Tirkashyev, Azizbek Umid o'g'li Abduvaliyev	
Tijorat banklari moliyaviy barqarorligini baholashning xorijiy davlatlar tajribasi	585
Sattarova Gulshan Muxiddinovna	
Qimmatli qog'ozlar bozorida moliyaviy xavfsizlik: investorlar misolida.....	589
Boysunov Jamshid Baxriddin ug'li	
Amaliy-ilmiy tadqiqotlarning mazmuni, asosiy maqsadlari va qo'llanilish shakllari.....	593
Raupov Jamshid Rashidovich, Kaxramonov Zafar Kaxramonovich	
Tijorat banklarida korporativ boshqaruvni takomillashtirishning dolzarb masalalari.....	597
Ergashev Olim Kenjayevich	
Islom darchalari asosida moliyalashtirishni joriy etish istiqbollari	602
Gulyamova Shaxnoza Gafurdjanovna	
Влияние финансовых технологий на трансформацию страхового рынка	606
Тангирбердиева Гулчехра Рахимжановна	
Tadbirkorlik faoliyatini rivojlanishida mamlakatimiz iqtisodiyotini holati tahlili	611
Muradova Maxliyoixon Ravshanovna	
Foreign experience in the formation of banking assets in improving the efficiency of the activities of commercial banks.....	615
Ibrohimov Davronbek Muhammadi ogli	
Роль и значение экономического потенциала в формировании стратегии регионов Узбекистана.....	628
Абдалова З.Т.	
Перспективы развития торговых отношений между Китаем и Узбекистаном.....	634
Фазлиддинова Шахруза, Расулев Дильмурод Мирза-Ахмедович	
Korxonalarda moliyaviy instrumentlarning hisobi va audit masalalarini rivojlantirish	640
Maxmudov Saidjamol Kadirjanovich	
Barqaror ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishning ilmiy-nazariy asoslari.....	647
Rajabov Alibek	
Digital technologies as a driver for the development of mice tourism in Uzbekistan	654
Ilkhomova Gulnoza Zaynitdin qizi	
Tadbirkorlik subyektlarining tashqi savdo faoliyati bojxona reytingini aniqlash va baholashning iqtisodiy ahamiyati	661
Azizov Sherzod Uktamovich, Mamarajabov Abdisamad Saidmurot o'g'li	
Kichik biznes va tadbirkorlik subyektlari	666
Shodiyev To'liqin Oltiboy o'g'li	
Sanoat korxonalari rivojlanishining atrof-muhitga ta'sirini baholashda ESG tamoyillarini qo'llash imkoniyatlari va istiqbollari	671
Turg'unov Jasurbek Alimardon o'g'li	
Museum collection management and new technology	677
Ibroximova Aziza Abbasovna	
Inklyuziyalashuv sharoitida sanoat korxonalari faoliyatining ilmiy-nazariy jihatlarini	684
Isayev Kobiljon Abdulkodirovich	
Turizm sohasida brendning O'zbekiston iqtisodiy o'sishiga ta'siri va sayyohlik yo'nalishi sifatida marketingning ahamiyati.....	693
Kobilova Maftuna	
Kichik biznes subyektlarida marketing faoliyatini boshqarishni takomillashtirish.....	697
Bektemirov Ozodjon Xusan o'g'li	
Tekislikda to'g'ri chiziqli va uning tenglamalari.....	702
Azimova Hulkan Qayumovna	

Banking Legislation of the Republic of Uzbekistan: Practice and Reforms.	707
Asliddin Qurvonboyev Baxrom o'g'li, Umarova Zulaykho	
Korxonalarda reklama faoliyati samaradorligini oshirishda raqamli marketingdan foydalanish.....	712
Khojiev Elshod	
Необходимость использования искусственного интеллекта в системе образования – веление времени	717
Абдуллаханова Гулбахор Саттаровна	
Kon-metallurgiya kombinati faoliyatining ekonometrik modeli va uni rivojlantirishning istiqbolli yo'nalishlari.....	721
Karimov Ma'ruf Ichthyorovich	
Ijara bo'yicha xalqaro standart qo'llanilishining xususiyatli jihatlari	725
Yusupova Malika Botiraliyeva, Satvaldiyeva Gulchexra Xudayberdiyevna	
Понятие и сущность маркетинговой деятельности малого бизнеса в Узбекистане.....	730
Убайдуллоева Малика Отабековна	
Tovar-moddiy zaxiralar tahlilini takomillashtirish	736
Ishonqulov Nizamjon Fayzullayevich, Mirzayeva Shaxlo Faxritdinovna	
Tijorat banklarida mavjud muammoli aktivlar miqdorini qisqartirish bo'yicha xorij mamlakatlar tajribasi.....	742
Abduxalimova Marjona Xikmatovna	
Bank strategiyasini shakllantirish orqali samaradorlikni oshirish (O'zsanoatqurilishbank misolida)	748
Maxmudova Munavarxon Ruzimuradovna	
Surxondaryo viloyatida parrandachilik tarmog'ini rivojlantirish istiqbollari.....	752
Ismoilov Zuhridin Sayitqulovich	
Yangi O'zbekistonda baholovchi tashkilotlar reytingini baholash va renkingini aniqlash mexanizmining tashkiliy va huquqiy asoslarini takomillashtirishning zarurligi.....	757
Tashpulatov Giyos Toxirovich	
Raqamli transformatsiya sharoitida B2B marketing strategiyalarini tuzish va samaradorlikni belgilash.....	764
Yudashev Jamshid Abrarovich	
Iste'molchi xulq-atvori: marketing strategiyalarida uning o'rni.....	770
Hamidova Maftuna Boburjon qizi	
Impact of modern tourism infrastructure in enhancing a country's tourism potential.....	775
Ametova Shahnoza Rustamovna, Dauletbaeva Ulzada Bakhadirovna	
O'zbekistonda oziq-ovqat mahsulotlarini ishlab chiqarish va iste'moli tahlili	780
Umarov Ilxomjon Yuldashevich, Abdulxamidova Nodira Abdurashitovna	
Xalqaro tajriba asosida uy xo'jaliklarining investitsion faoliyatini rivojlantirishning institutsional asoslari.....	784
Berdiyev G'ayrat Ibragimovich	
O'zbekistonda elektroenergetika sohasi boshqaruvini tartibga solish masalalari	795
Samiev Shoxrux Faxriddin o'g'li	
O'zbekistonda qishloq xo'jaligi mahsulotlari eksportini moliyaviy qo'llab-quvvatlash yo'llari	801
Xaydarova Nargiza Anvarovna	
Greening Hotel Operations: A Framework for Sustainable Resource Management and Cost Efficiency in Bukhara Region.....	809
Toyirova Sarvinoz Atoevna, Canós-Darós, Lourdes, Osorio-Acosta, Estefanía	
O'zbekiston sanoat mahsulotlari eksportining tashqi bozorlar bilan o'zaro aloqalari	819
Yo'ldoshev Nozimbek Ma'rufjon o'g'li	
O'zbekistonda tibbiy ta'lim eksportining rivojlanish tendensiyalari	824
Abdullayev Javoxir Jaxongirovich	
Dunyo oziq-ovqat bozorining dinamik rivojlanishidagi o'zgarishlar, qiyinchiliklar va ularning yechimlari	832
Tolipova Baxtigul Farxodovna	
Sanoat korxonalarida boshqarish jarayonlariga omillar ta'sirini baholash uslubiyotlari	836
D.Ziyayeva	
Zamonaviy firmalarda kommunikativ aloqalar tizimini o'rnatish bilan bog'liq muammolar	840
Sh.A.Suleymanova, Sh.Z.Erkinova	

Перспективы развития электронной коммерции Республики Узбекистан	845
Маҳаммадалиева Муслимахон Шерали кизи	
Surxondaryo viloyatida o'rta muddatda uy-joylar qurilishi prognozlashtirishni tekshirish	851
Ibragimov Nodir Shopo'latovich, Ibragimov Qobil To'xtamishovich, Toshpo'latov Bobur Rasuljon o'g'li, Nuraliyeva Feruza Abdusalim qizi, Namozov Diyorbek Baxtiyor o'g'li	
Aksiyadorlik jamiyatlarida dividend siyosatini takomillashtirish orqali investitsiya jozibadorligini oshirish mexanizmlari	858
Muxammadiyev Faxriddin Baxtiyorovich	
O'zbekiston respublikasi budget daromadlarining amaldagi holati tahlili	861
Shodiyev Xurshedjon Karimovich	
Korxonalarda ishlab chikarish strategiyasini innovasion faoliyati orqali takomillashtirish yo'llari	865
Fayzullayeva Aziza Nusratillayevna	
Budget tashkilotlarining shtat jadvallarini tuzish va xarajatlar smetasi	871
Xamdamov Nuriddin Abdimalikovich	
Tax Revenues and Budget Allocation: The Impact of Tax Revenues on the Economy in Uzbekistan and Indonesia	875
Vafoyeva Sevinch, Umarova Zulaykho	
Erkin iqtisodiy zonalar – rivojlanishning muhim omili	879
Axtamova Parizod Oybek qizi	
The significance and impact of contemporary tourism infrastructure in boosting a country's tourism potential	883
Matkabullova Diloram Khalilullayevna	
Tijorat banklari investitsiya faoliyatining o'ziga xos xususiyatlari	887
Abduvaliyev S.A.	
Yangi iqtisodiy tizimda barqaror ish bilan bandlik konsepsiyasini ishlab chiqish va unga oid global tajribalar	892
Xoliyorova Shoxista Qaxramon qizi	
Bo'lajak pedagog-o'qituvchining innovatsion faoliyati modeliga asoslangan xolda ta'lim-tarbiya metodlari va vazifalarini o'rgatish	898
Abdullaeva Sanobar Berdievna	
O'zbekiston to'qimachilik klasterlari orqali iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash	903
Mansurov Saidxo'ja Kamalovich	
Xalqaro standartlar asosida moliyaviy hisobot ko'rsatkichlari tahlilining ilmiy asoslari	909
G.J.Jumayeva	
Интеграция современных концепций управленческого учета в учетно-аналитическую практику вузовских научных учреждений в Узбекистане	912
Каршиева Мохинур Олим кизи	
O'zbekiston sug'urta amaliyotida umr davomiyligi funksiyalarini aniqlashda aktuar hisoblarning o'rni	916
Abdujalilova Guzal Saydillayevna	
Инструменты фондового рынка в международной практике повышения инвестиционной привлекательности бизнеса	921
Юлдуз Усманова	
O'zbekiston respublikasi moliya-kredit tizimidagi muammolari va ustuvor yo'nalish istiqbollari	931
Olimov Abror Axadjon o'g'li	

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MOLIYA-KREDIT TIZIMIDAGI MUAMMOLARI VA USTUVOR YO'NALISH ISTIQBOLLARI

Olimov Abror Axadjon o'g'li

“International school of finance technology and science” instituti
“Biznes boshqaruvi kafedrası” o'qituvchisi

Annotatsiya: O'zbekiston Respublikasining moliya-kredit tizimi bugungi kunda iqtisodiy rivojlanishning muhim jihatlari tashkil etadi. Biroq, tizimda bir qator muammolar mavjud bo'lib, ular davlat iqtisodiyotining barqarorligini va moliyaviy bozorlarning samarali ishlashini ta'minlashga to'sqinlik qilmoqda. Ushbu maqolada O'zbekiston moliya-kredit tizimidagi mavjud muammolar tahlil qilinib, ularni hal qilishning ustuvor yo'nalishlari va istiqbollari haqida so'z yuritiladi. Iqtisodiy inqirozlar, moliyaviy barqarorlikni ta'minlashdagi qiyinchiliklar, kredit tizimi va uning rivojlanishidagi to'siqlar kabilar maqolaning asosiy muhokama mavzularidir. Shuningdek, moliyaviy infratuzilmani yaxshilash, innovatsion moliyaviy mahsulotlarni joriy etish va bank tizimining islohotlari kabi ustuvor yo'nalishlar taklif etiladi.

Kalit so'zlar: moliya-kredit tizimi, muammolar, istiqbollar, moliyaviy barqarorlik, kredit tizimi, islohotlar, iqtisodiy rivojlanish.

Abstract: The financial-credit system of the Republic of Uzbekistan plays a crucial role in the country's economic development. However, there are several issues within the system that hinder the stability of the state economy and the efficient functioning of financial markets. This paper analyzes the existing problems in Uzbekistan's financial-credit system and discusses the key areas and prospects for addressing them. Topics such as economic crises, challenges in ensuring financial stability, and obstacles in the development of the credit system are examined. Moreover, proposals are made on improving financial infrastructure, introducing innovative financial products, and reforming the banking system as priority areas.

Key words: financial-credit system, issues, prospects, financial stability, credit system, reforms, economic development.

Аннотация: Финансово-кредитная система Республики Узбекистан играет важную роль в экономическом развитии страны. Однако существует ряд проблем в системе, которые препятствуют стабильности государственной экономики и эффективному функционированию финансовых рынков. В статье проводится анализ существующих проблем финансово-кредитной системы Узбекистана, а также рассматриваются основные направления и перспективы их решения. Обсуждаются такие вопросы, как экономические кризисы, проблемы обеспечения финансовой стабильности, препятствия в развитии кредитной системы. Кроме того, предлагаются приоритетные направления, такие как улучшение финансовой инфраструктуры, внедрение инновационных финансовых продуктов и реформирование банковской системы.

Ключевые слова: финансово-кредитная система, проблемы, перспективы, финансовая стабильность, кредитная система, реформы, экономическое развитие.

KIRISH

O'zbekiston Respublikasining moliya-kredit tizimi mamlakat iqtisodiyotining asosiy elementlaridan biri bo'lib, iqtisodiy rivojlanish, investitsiyalarni jalb qilish va moliyaviy barqarorlikni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Biroq, so'nggi yillarda tizimda bir qator muammolar yuzaga kelmoqda. Ularning eng asosiysi iqtisodiy inqirozlar, milliy valyutaning o'zgaruvchanligi, yuqori inflyatsiya darajasi, kredit resurslarining yetarli emasligi, bank tizimining samarali ishlamasligi va moliyaviy bozorlarning rivojlanmaganligidir.

Moliyaviy barqarorlikni ta'minlash, banklar va boshqa moliya institutlarining samarali faoliyat yuritishi, shuningdek, kredit resurslarini tashkil qilish va ulardan optimal foydalanish zaruriyatini keltirib chiqarmoqda. Shu bilan birga, O'zbekistonning moliya-kredit tizimining rivojlanishidagi mavjud to'siqlarni bartaraf etish, zamonaviy moliyaviy tizimlar bilan integratsiya qilish va innovatsion moliyaviy mahsulotlarni joriy etish ustuvor vazifalar sifatida ko'rilmogda.

Ushbu maqolada O'zbekiston moliya-kredit tizimidagi mavjud muammolar va ularga qarshi samarali yechimlarni taklif etish hamda tizimning istiqbolini tahlil qilishga alohida e'tibor qaratiladi. Maqolada tizimdagi asosiy muammolarni aniqlash, ularni hal qilish uchun amalga oshirilishi zarur bo'lgan islohotlar va istiqbolli yo'nalishlar keltiriladi[1].

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

A.Karimov[2] o'zining monografiyasida O'zbekiston bank tizimidagi asosiy muammolarni tahlil qilgan. U kapital yetishmovchiligi, banklarda kredit portfellarining qoniqarsiz holati, xufyona iqtisodiyot bilan bog'liq xatarlar kabi muhim masalalarni yoritadi. Muallif moliya-kredit tizimining barqarorligini ta'minlash uchun bank sektorida qonunchilikni takomillashtirish, raqamli xizmatlarni joriy qilish va xufyona iqtisodiyotga qarshi kurashda ilg'or tajribalarni qo'llash zarurligini asoslaydi.

Sh.Rasulov[3] tadqiqotida moliya-kredit tizimida resurslarni samarali taqsimlashdagi mavjud muammolar ko'rib chiqiladi. Kredit portfeli sifati, investitsiya loyihalarining yetarlicha moliyalanmasligi va bank kreditlarini olish jarayonidagi byurokratik to'siqlar muallif tomonidan batafsil tahlil qilinadi. Shu bilan birga, maqolada kredit tizimining institutsional rivojlanishi uchun bank-mijoz munosabatlarini optimallashtirish va kredit risklarini boshqarish mexanizmlarini kuchaytirish bo'yicha takliflar berilgan.

A.Turg'unov[4] raqamli moliya xizmatlari va moliyaviy texnologiyalarning bank sektoriga kirib kelish jarayonlarini o'rganadi. Kitobda zamonaviy raqamli platformalar yordamida kredit ajratish, mijozlarga xizmat ko'rsatishning soddalashtirilgan usullari va bank xizmatlarining masofadan turib boshqarilishini ta'minlash masalalari ko'rib chiqiladi. Raqamli xizmatlar orqali moliya-kredit tizimidagi muammolarni qisqartirish va moliyaviy resurslarning barqaror taqsimlanishini ta'minlash masalalari batafsil yoritilgan.

N.Akbarov[5] maqolasida bank faoliyatida yuzaga keladigan kredit risklari va ularning iqtisodiy barqarorlikka ta'siri haqida so'z yuritadi. Muallif kredit risklarini baholash usullari, kredit sifatini oshirishda zarur bo'lgan chora-tadbirlar va davlat tomonidan ko'rsatilayotgan qo'llab-quvvatlovlarining samaradorligini tahlil qiladi. Shuningdek, maqolada kredit siyosatini takomillashtirish orqali O'zbekiston moliya-kredit tizimining umumiy barqarorligini ta'minlash bo'yicha tavsiyalar berilgan.

OECD[6] tomonidan tayyorlangan ushbu hisobot rivojlanayotgan mamlakatlarda moliya-kredit tizimini mustahkamlash bo'yicha ilg'or tajribalarni o'rganadi. Xususan, O'zbekiston uchun muhim bo'lgan moliyaviy barqarorlikni ta'minlash, kreditga kirishni osonlashtirish va moliyaviy xizmatlarni kengaytirish yo'llari ko'rsatilgan. Hisobotda moliya-kredit infratuzilmasini modernizatsiya qilish va institutsional islohotlar orqali iqtisodiyotga investitsiyalar oqimini oshirish bo'yicha qator aniq tavsiyalar berilgan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqot ishlarini amalga oshirishda ilmiy tadqiqot metodologiyasida keng qo'llaniladigan usullardan foydalanildi. Ilmiy tahlil jarayonida ana shu ilmiy tadqiqot usullaridan, xususan, kuzatish, umumlashtirish, guruhlash, taqqoslash, tahlil qilishda esa sintez va tahlil usullaridan keng foydalanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Quyida yuqorida keltirilgan fikrlarga mos kreativ amaliy misollar va ularning tahlilini keltiraman. Bu metodlar orqali O'zbekistonning moliya-kredit tizimini yaxshilash bo'yicha tadqiqotlarni amalga oshirish mumkin (1-jadval).

1-jadval.

Tadqiqot Yondashuvi	Amaliy Misollar	Tahlil
Holistik Yondashuv	Moliyaviy tizimning ijtimoiy va ekologik jihatlarini hisobga olish, barqaror rivojlanishni qo'llab-quvvatlash.	Moliyaviy tizimni faqat iqtisodiy ko'rsatkichlar asosida emas, balki jamiyatning turmush darajasi va ekologik holatiga ta'sirini ham inobatga olish zarur. Bu yondashuv O'zbekistonda barqaror rivojlanish uchun yangi imkoniyatlarni yaratadi va tizimni yanada barqaror qiladi.

Tadqiqot Yondashuvi	Amaliy Misollar	Tahlil
Sistematik Tahlil	Banklar, markaziy bank va hukumat o'rtasidagi hamkorlikni tahlil qilish.	Moliyaviy tizimning alohida qismlarini emas, balki butun tizimning o'zaro bog'liqligini tahlil qilish zarur. Banklar va markaziy bankning siyosati, xususiy sektorlarga ta'siri tizimning barqarorligini ta'minlashga yordam beradi.
Dinamik Modellar	Vaqt o'tishi bilan tizim o'zgarishlarini o'rganish, masalan, iqtisodiy sharoitlar o'zgarishi.	Moliyaviy tizimning o'zgarishlariga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash va barqarorlikni ta'minlash uchun vaqt o'tishi bilan qanday o'zgarishlar bo'lishini tahlil qilish zarur. Bunda dinamikaning qanday ta'sir qilishi va tizimni muvozanatlash uchun qanday strategiyalarni qo'llash mumkinligi ko'rsatiladi.
Tajriba Tahlili va Yangi Yondashuvlar	Xalqaro tajribalarga asoslanish (fintech, blockchain) va ularni O'zbekistonda joriy etish.	Yangi texnologiyalar, raqamli moliya va blockchain texnologiyalarining joriy etilishi orqali tizimni modernizatsiya qilish va yangi imkoniyatlar yaratish. Bu yondashuv innovatsion yondashuvlarni olib keladi va O'zbekiston moliya-kredit tizimini jahon standartlariga yaqinlashtiradi.
Integratsiya va Qarorlar Qabul Qilish	Hukumat, banklar va xalqaro tashkilotlar o'rtasidagi integratsiya.	Tizimdagi qarorlar qabul qilish jarayonlarini integratsiya qilish, hukumat va moliyaviy institutlar o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirish orqali tizimni barqarorlashtirish. Bu yondashuv qarorlar qabul qilishning samaradorligini oshiradi va tizimning ichki va tashqi muammolarini hal qilishda yordam beradi.
Kvantitativ va Sifatli Tadqiqot Yondashuvlarini Birlashtirish	Kvantitativ va sifatli tadqiqotlarni birlashtirib, tizimdagi sub'ektiv fikrlarni va ekspert baholarini hisobga olish.	Raqamli ma'lumotlar va statistikani sifatli tahlil bilan birlashtirish tizimning yanada chuqurroq tushunilishiga yordam beradi. Shuningdek, ekspert baholari va sub'ektiv fikrlarni inobatga olish tizimni tahlil qilishda muhim rol o'ynaydi.

Endi ushbu metodlarni va amaliy misollarni jadvalda ko'rsatilgan tarzda tizimli ravishda taqdim etish, tahlil qilish va takliflarni ishlab chiqish orqali O'zbekistonning moliya-kredit tizimining ustuvor yo'nalishlarini yaxshilashga yordam beradi[9].

O'zbekiston Respublikasi moliya-kredit tizimining muammolari va ustuvor yo'nalish istiqbollarini hal etishda kreativ amaliy takliflar quyidagi yo'nalishlar bo'yicha ishlab chiqilishi mumkin:

Digitalizatsiya va Fintech Innovatsiyalari:

Smart kontraktlar va blockchain texnologiyalarini joriy etish. Bu texnologiyalar, nafaqat tranzaksiyalarni tez va xavfsiz amalga oshirishga, balki moliyaviy shaffoflikni ta'minlashga ham yordam beradi.

Fintech startaplarini qo'llab-quvvatlash. O'zbekiston hukumati fintech sektoriga investitsiya kiritishi, yangi texnologiyalarni joriy etish va moliyaviy inklyuzivlikni oshirishda samarali bo'lishi mumkin. Misol uchun, kriptoalyuta va mobil to'lov tizimlari orqali xususiy sektorga turtki berish.

Moliyaviy ta'limni rivojlantirish:

Moliyaviy savodxonlikni oshirish. Xalqning moliyaviy savodxonligini oshirish uchun, o'quvchilardan tortib kattalar va biznes sohasidagi mutaxassislargacha mo'ljallangan treninglar, vebinarlar va onlayn kurslar tashkil qilish zarur.

Moliyaviy ta'lim dasturlarini yaratish. Davlat va xususiy sektorda moliyaviy ta'lim va kurslarni yanada kengaytirish, bu orqali aholining keng qatlamlarini iqtisodiy qarorlar qabul qilishda mas'uliyatli bo'lishga o'rgatish[10].

Mikro va kichik biznesni qo'llab-quvvatlash:

Xarajatlarni qisqartirish va yangi moliya manbalarini yaratish. Mikro va kichik biznesni rivojlantirish uchun arzon kreditlar, investitsiyalar va grantlar taqdim etilishi mumkin. Shu bilan birga, moliyaviy resurslarga bo'lgan kirishni osonlashtirish uchun yangi tizimlar ishlab chiqish kerak.

Startaplar uchun mo'ljallangan maxsus kredit va investitsiya dasturlari. Kichik biznesni moliyaviy jihatdan qo'llab-quvvatlash, ularni yangi texnologiyalar va innovatsion usullar bilan ta'minlash.

Banklar va moliya institutlarining shaffofligini oshirish:

Raqobatbardosh bank tizimlarini rivojlantirish. Banklar orasida raqobatni kuchaytirish, ularning xizmatlarining sifati va shaffofligini oshirish uchun davlat tomonidan monitoring va baholash tizimini joriy etish.

Elektron tizimlar orqali shaffoflikni oshirish. Banklardagi barcha moliyaviy operatsiyalarni onlayn tarzda nazorat qilish va audit qilish imkoniyatlarini yaratish[11].

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib aytganda, O'zbekiston Respublikasi moliya-kredit tizimining muammolarini hal qilish va uning istiqbollari rivojlantirishda quyidagi asosiy yo'nalishlar o'rta va uzoq muddatda samarali bo'lishi mumkin:

Digitalizatsiya va innovatsiyalar: Smart kontraktlar, blockchain texnologiyalari, fintech startaplarini qo'llab-quvvatlash moliyaviy tizimni yangilash va shaffoflikni oshirishga yordam beradi.

Bank tizimining islohoti: Moliya muassasalarining raqobatbardoshligini oshirish, aholiga moliyaviy xizmatlar ko'rsatishni kengaytirish zarur.

Moliyaviy inklyuzivlikni ta'minlash: Kam daromadli qatlamlarga xizmat ko'rsatish, mikro moliyaviy tashkilotlarni rivojlantirish orqali iqtisodiy barqarorlikni oshirish mumkin.

Ta'lim va malaka oshirish: Banklar va moliya tashkilotlarida xodimlarning malakasini oshirish, shu bilan birga aholi o'rtasida moliyaviy savodxonlikni rivojlantirish muhim.

Ushbu yo'nalishlarni amalga oshirish orqali, O'zbekistonning moliya-kredit tizimi barqaror rivojlanib, iqtisodiyotni yanada raqobatbardosh qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Khamidov, R. (2020). O'zbekiston moliya tizimi va uning rivojlanish istiqbollari. Tashkent: O'zbekiston iqtisodiyoti nashriyoti.
2. Karimov, A. (2021). O'zbekistonda bank tizimini modernizatsiya qilishning asosiy muammolari. Toshkent: Iqtisodiyot va moliya nashriyoti, 208 bet.
3. Rasulov, Sh. (2020). O'zbekistonda kredit resurslaridan samarali foydalanish muammolari. "Iqtisodiyot va innovatsiyalar" jurnali, №4, 35–44 b.
4. Turg'unov, A. (2019). Raqamli moliya xizmatlari va bank sektori transformatsiyasi. Toshkent: "Moliyachi" nashriyoti, 176 bet.
5. Akbarov, N. (2022). Kredit bozorida risklarni boshqarish va bank faoliyatini barqarorlashtirish. "Moliya va bank ishi" jurnali, №1, 48–57 b.
6. OECD (2021). Enhancing Financial Stability and Access to Credit in Developing Countries: Lessons for Uzbekistan. OECD Publishing.
7. Shamsutdinov, A. (2019). Moliya-kredit tizimida innovatsion yondoshuvlar. Tashkent: Ilm-Ziyo nashriyoti.
8. Akhmedov, S. (2021). Bank tizimining islohoti va uning iqtisodiyotdagi roli. Tashkent: Yangi avlod nashriyoti.
9. Jumaniyazov, M. (2022). Finansovaya inklyuziya v Uzbekistane. Tashkent: O'zbekiston iqtisodiyoti nashriyoti.
10. Nurmuhamedov, T. (2020). Moliya va bank tizimi: muammolar va istiqbollar. Tashkent: Akadimya.
11. Bashirov, A. (2018). Moliya-kredit tizimida raqamli transformatsiya. Tashkent: O'zbek universiteti nashriyoti.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 3

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
